

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 377

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 30 juni 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Herbestemming of nevenbestemming van parochiekerken - Haalbaarheidsonderzoeken

De eerste ronde voor de aanvraag van een haalbaarheidsonderzoek naar een volledige herbestemming of nevenbestemming van parochiekerken, resulteerde in negentien aanvragen waarvan er vijftien ontvankelijk werden verklaard. Vier aanvragen werden immers ingediend door kerkbesturen zonder medeondertekening door het college van burgemeester en schepenen. Dit is een vereiste om aanspraak te maken op een onderzoek. De minister-president verklaarde over deze cijfers dat hij verwachtte dat na de tweede ronde het vooropgestelde aantal van 30 aanvragen gehaald zou worden. Deze tweede ronde liep net als de eerste ronde ongeveer één maand, namelijk van 15 mei tot 13 juni.

Tijdens mijn vraag om uitleg van 3 mei 2016 over de herbestemming en nevenbestemming van parochiekerken, deelde de minister-president daarenboven enkele interessante zaken mee. Zo had hij het over het onderzoek door het CRKC (Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur) naar de aanleg van een databank die een overzicht moet geven van kerken die in aanmerking komen voor een herbestemming of nevenbestemming. Dit moet de afstemming tussen vraag en aanbod ondersteunen. Ook had hij het over cijfers uit de meerjarenplannen van het ABB waaruit blijkt dat er 34 herbestemmingen zijn, 46 mogelijke herbestemmingen, 75 nevenbestemmingen en 98 mogelijke nevenbestemmingen. Tot slot oordeelde de minister-president dat hij het onnodig acht een premie uit te trekken om herbestemming of nevenbestemming aan te moedigen. De huidige beleidsinstrumenten zouden voldoende ondersteuning bieden.

1. Hoeveel aanvragen voor een begeleid haalbaarheidsonderzoek voor de volledige herbestemming of nevenbestemming van een parochiekerk zijn er tijdens de tweede ronde binnengelopen? Kan de minister deze cijfers opdelen per gemeente/stad en op basis van de status van de parochiekerk: beschermd, deels beschermd of niet beschermd?
2. Wat is de kostprijs van de haalbaarheidsonderzoeken voor de parochiekerken uit de eerste en tweede ronde samen? Kan de minister per parochiekerk opdelen binnen de categorie van 12.000, 16.000 en 20.000 euro?
3. Kan de minister een tijdplan meegeven voor het onderzoek naar en de eventuele ontwikkeling van een databank door het CRKC?

4. Uit de cijfers van de meerjarenplannen van ABB blijkt dat er nu reeds verschillende projecten lopende zijn. Heeft de minister weet van dossiers van nevenbestemming of herbestemming die sinds het begin van de eerste aanvraagronde zijn ingediend en die dus geen gebruik maken van deze maatregel?
5. Uit de eerste ronde blijkt dat er kerkbesturen aanvragen hebben ingediend zonder medeondertekening van het college van burgemeester en schepenen.

Is dit opnieuw gebeurd tijdens de tweede ronde? Kan de minister toelichten wat de oorzaken hiervan zijn? Is er geen overleg met het lokale bestuur? Of is er lokaal een verschil in visie?

6. Is de minister tevreden met het aantal aanvragen? Kan de minister toelichten? Indien de minister van mening is van niet, acht hij het koppelen van subsidieaanvragen voor leegstaande parochiekerken aan een onderzoek tot nevenbestemming of herbestemming dan nog steeds onnodig?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 377 van 30 juni 2016
van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Er schreven 16 gemeenten in voor de tweede oproep van het projectbureau. In het totaal gaat het over 21 kerkgebouwen. Hiervan zijn er 15 niet beschermd.

Hierbij het overzicht:

Voor de provincie West-Vlaanderen: Heuveland en Staden.

Voor de provincie Oost-Vlaanderen: Aalst, Assenede, Gent, Lebbeke en Oudenaarde.

Voor de provincie Vlaams-Brabant: Oud-Heverlee, Lubbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Tienen.

Voor de provincie Antwerpen: Antwerpen, Boom en Willebroek.

Voor de provincie Limburg: Leopoldsburg en Sint-Truiden.

HEUVELLAND - 1 niet-beschermd kerk

STADEN - 1 niet-beschermd kerk

AALST - 1 beschermd kerk

ASSENEDE - 1 niet-beschermd kerk

GENT - 1 beschermd kerk

LEBBEKE - 1 niet-beschermd kerk

OUDENAARDE - 1 beschermd kerk - 1 niet-beschermd kerk

OUD-HEVERLEE - 1 kerk die deel uitmaakt van een beschermd dorpsgezicht

LUBBEK - 1 niet-beschermd kerk

SINT-PIETERS-LEEUEW - 1 niet-beschermd kerk

TIENEN - 3 niet-beschermd kerken

ANTWERPEN - 1 beschermd kerk - 2 niet-beschermd kerken

BOOM - 1 beschermd kerk

WILLEBROEK - 1 niet-beschermd kerk

LEOPOLDSBURG - 1 niet-beschermd kerk

SINT-TRUIDEN - 1 niet-beschermd kerk

2. Voor de 11 dossiers van de eerste ronde was de kostprijs van de haalbaarheidsonderzoeken ingedeeld per categorie:

5 x 20.000 €

5 x 16.000 €

1 x 12.000 €

Voor de onderzoeken van de tweede ronde is de selectie nog niet gebeurd en is de kostprijs dus nog niet bepaald.

3. Het onderzoek naar de ontwikkeling van de databank met aanbod van kerken die in aanmerking komen voor neven- of herbestemming, wordt dit najaar gevoerd. De ontwikkeling van de databank zelf en de invulling ervan is voorzien voor het voorjaar van 2017 en wordt opgenomen in het nieuwe beleidsplan van het CRKC. Voor de

invulling zal o.m. samengewerkt worden met de bisdommen maar ook de reeds goedgekeurde kerkenbeleidsplannen worden gescreend.

4. Het projectbureau is opgestart in januari van dit jaar. Het agentschap Binnenlands Bestuur heeft sindsdien geen enkele aanvraag ontvangen voor subsidies voor her- en nevenbestemming buiten het projectbureau. Er zijn wel enkele lopende dossiers die reeds eerder opgestart zijn. Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft sinds 1 januari 2015 geen enkele aanvraag ontvangen voor een onderzoekspremie voor het uitvoeren van een herbestemmingsonderzoek voor een kerk buiten deze van het projectbureau. Het is uiteraard steeds mogelijk dat er dossiers opgestart zijn zonder subsidie of premie.
5. In de eerste ronde dienden twee kerkbesturen een aanvraag in zonder medeondertekening van de gemeente. Blijkbaar lag een misverstand aan de basis hiervan. Om dit in de toekomst te voorkomen, is deze voorwaarde in de oproep voor de tweede ronde nog meer expliciet opgenomen. Geen enkele aanvraag van de tweede ronde was onontvankelijk. De kerkbesturen die een dossier zonder medeondertekening hadden ingediend in de eerste ronde, hebben dit opnieuw gedaan dit keer met medeondertekening van de gemeente. Hieruit kan worden afgeleid dat het niet gaat om een verschil in visie.
6. Er zijn in totaal voor 2016 40 aanvragen ingediend. Dit is een goed resultaat. Voor 11 kerken uit de eerste oproep loopt de begeleiding en zit het onderzoek in de opstartfase. Met de 21 ontvankelijke aanvragen uit de tweede oproep ligt het vooropgestelde aantal van 30 onderzoeken voor 2016 binnen handbereik.

In de huidige premieregelgeving wordt het beschikken over een kerkenbeleidsplan als voorwaarde gesteld voor het verkrijgen van een verhoogde erfgoedpremie voor de restauratie van al dan niet leegstaande kerkgebouwen. Hiermee wordt een onderbouwde visie op het toekomstige gebruik en de toekomstige functie van de betrokken gebouwen, inclusief een plan van aanpak van de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan, gekoppeld aan het krijgen van financiële ondersteuning.